

3. Аналітичний звіт ринку франчайзингу 2017-2018 URL: <https://franchisegroup.com.ua/about-company/franchising/>

4. Аналітичний звіт ринку франчайзингу 2016 URL: <https://franchisegroup.com.ua/about-company/franchising/>

5. Хоменко І.О. Криптовалюти як сучасні інноваційні платіжні системи / І.О. Хоменко // LXXIV Наукова конференція професорсько-викладацького складу, аспірантів, студентів та співробітників відокремлених структурних підрозділів університету, (16-17 трав. 2018 р., м. Київ): тези доп. – К.: НТУ, 2018. – С. 410.

6. Хоменко І.О. Особливості і перспективи розвитку фондового ринку України у після кризовий період / І.О. Хоменко, Т.І. Богуславська // LXVIII Наукова конференція професорсько-викладацького складу, аспірантів, студентів та працівників відокремлених структурних підрозділів університету, (11-13 трав. 2012 р.): тези доп. – К.: НТУ, 2011. – 329 с.

Хоменко І. О., д.е.н., професор,
Грищенко Е. Н., студентка 3 курсу, група ОА-171
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ОСНОВНІ ЗАСАДИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ В СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

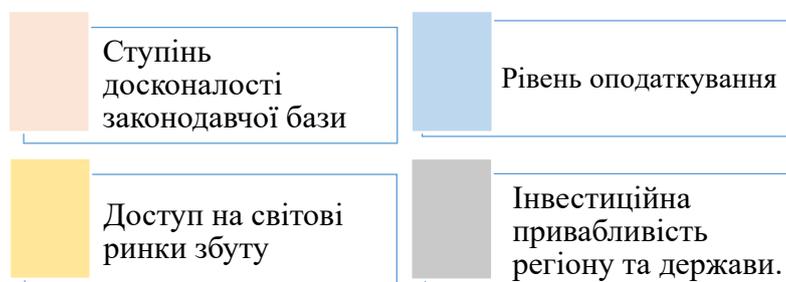
Сучасний стан економіки та суспільства у зв'язку з поширенням коронавірусу COVID-19 потребують кардинальної зміни мислення, створення нових методів управління для підприємств та безпосередньо застосування їх на практиці на всіх рівнях системи. Слід зазначити, що на даному етапі саме управління економічною безпекою підприємства є тим руслом, який швидко реагує на будь-які зміни у зовнішньому середовищі та з яким потрібно взаємодіяти заради більш якісного пристосування підприємств до обставин, які склалися на території нашої держави та за її межами.

Тема економічної безпеки підприємств за наступні декілька десятиліть ще не мала такої актуальності як зараз.

І так, економічна безпека підприємств в сучасних умовах ототожнюється як ефективність використання абсолютно всіх наявних ресурсів: від інформаційних та кадрових до технічних та технологічних), а також вже існуючих ринкових можливостей; захищеність життєво важливих інтересів від нечесної конкуренції та недосконалих законів, а також можливість протистояння даним законом, з метою реалізувати свою діяльність. Об'єктивна оцінка та використання даних категорій може забезпечити довгострокове існування та сталий розвиток у власній державі та за кордоном.

Головною метою управління економічною безпекою підприємств є забезпечення роботи операційної системи та раціонального використання ресурсів, визначення рівня кваліфікації діяльності персоналу та в цілому процесів на підприємстві.

Найважливіші чинники, які впливають на економічну безпеку підприємств подані на рисунку 1.

Рисунок 1 - Чинники, які впливають на економічну безпеку підприємств

Організація безпеки економіки підприємств насамперед складається з прогнозування та планування економічної безпеки відповідно до функціональних складових, а також здійснення цілісного аналізу рівня економічної безпеки підприємства, оцінка реального досягнутого рівня економічної безпеки.

Нормативно економічна безпека підприємств регулюється Законом про національну безпеку України від 21.06.2018 року. Керівництво у сфері національної безпеки відповідно до Конституції України здійснюється Президентом України [1]. Слід зазначити, що на макрорівні правову сторону економічної безпеки України визначають нормативно-правові акти, які в свою чергу висвітлюють ставлення держави та суб'єктів господарської діяльності стосовно питань забезпечення економічної безпеки держави.

Економічні загрози безпеки підприємств можна поділити на внутрішні та зовнішні. Схема поділу подана на рисунку 2.

Рисунок 2 - Характеристика економічних загроз безпеки підприємств

Організація економічної безпеки підприємств містить складові:

- Інформаційна – виконується службами підприємства. В сукупності виконання функцій інформаційної діяльності забезпечують збирання і захист інформації підприємницької діяльності. Сюди входять: аналіз інформації, яка безпосередньо відноситься до діяльності суб'єкта підприємницької діяльності; прогноз тенденції розвитку економічних та політичних процесів; оцінка рівня саме економічної безпеки підприємства та розробка плану задля його підвищення.

Слід зазначити, що захист інформаційного середовища попереджує промисловий шпionаж з боку конкурентів, а також охоплює технічний захист приміщень, документації від несанкціонованої перевірки та доступу юридичних та фізичних осіб з власними інтересами.

- Техніко-технологічна – охорона техніко-технологічної бази підприємства.
- Екологічна – містить в собі проблему екологічної безпеки господарства; вона передбачає дотримання міжнародних та державних норм вмісту шкідливих та допустимих речовин, які потрапляють у навколишнє середовище.
- Фінансова: сутність фінансової безпеки полягає у наявності такого його фінансового стану, який характеризується: збалансованістю і якістю фінансових інструментів, технологій і послуг; стійкістю до загроз; здатністю підприємства забезпечувати реалізацію фінансових інтересів, а також місії і завдань достатніми обсягами фінансових ресурсів; а також спрямованістю на ефективний і сталий розвиток [2].
- Силова: практичні дії, які виконую спеціальний підрозділ задля захисту майна, продукції, інформації та персоналу суб'єкта господарювання. Тобто, охоплення майже всіх складових в цілому.

Отже, можемо підсумувати, сучасний стан економічної безпеки знаходиться в кризових умовах. Провівши аналіз існуючих форм та складових економічної безпеки на даному етапі доречним є створення нових або зміна існуючих методик, що відповідають за підтримання

належного рівня економічної безпеки, відповідно до ситуації та рівня економіки держави в цілому.

Список використаних джерел

1. Указ Президента України «Про цілі сталого розвитку України 1. Закон Про національну безпеку України. - [Електронний ресурс]. — URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>
2. Чібісова І.В. Механізм забезпечення фінансової безпеки підприємства / І.В. Чібісова, Є.М. Івашина [Електронний ресурс]. — URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/prpe/2011_31/Chibis.pdf.
3. Экономическая безопасность: новая парадигма формирования и обеспечения : [монография] / [под ред. Э. М. Сороко, И. А. Белоусова, Т. И. Егорова-Гудкова]. — Одесса: ИКТ, 2011. — 544 с.
4. Методика розрахунку рівня економічної безпеки України – 2012 - [Електронний ресурс]. — URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/ru>
5. Shkarlet, S. M. The current state and prospects of development of international electronic commerce / S. M. Shkarlet, I. O. Khomenko / Науковий вісник Полісся. – 2017. – №2 (10). Ч. 2. – С. 133-138.
6. Хоменко І.О. Причини виникнення та наслідки подолання тіньової економіки в Україні / І.О.Хоменко, І.В. Горобінська, Є.А. Вовк // Вісник НТУ. – К.: НТУ, 2019. –Серія «Економічні науки». Випуск 2 (44), 2019. – С.151-160.

Каштальян О. О., студент гр. ЕП-171

Науковий керівник – **Шадуро-Никипорець Н. Т.**, к.е.н., доцент
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ДОСЛІДЖЕННЯ ХАРАКТЕРИСТИК ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНУ

Наразі дуже важливим став взаємозв'язок всіх рівнів економічних систем та світового господарства, що призводить до утворення нових колаборацій та встановлення довготривалої співпраці між інтернаціональними корпораціями та країнами світу. У даному випадку взаємодія відбувається у всіх економічних напрямках, таких як: виробничі, валютно-фінансові, торговельні та політичні відносини. Саме на основі міжнародних відносин і формується інвестиційні потоки між країнами світу, що базується на фінансових потоках задля отримання прибутку, зростання вартості капіталу або інших вигод для інвестора.

Інвестиційна діяльність є досить важливою для кожної країни, оскільки дозволяє реалізовувати свої стратегічні цілі щодо вдосконалення і розвитку інфраструктури, логістики та інших напрямків. Це допомагає розвивати економіку в цілому шляхом приросту обсягів та масштабів виробництва, оновлення устаткування, дозволяє створювати продукцію нового типу і “завойовувати” нові ринки.

Для оцінки всіх інвестиційних потоків в економіку України доцільно розглянути їх у часовій перспективі, а саме з 1995 року і до 2019 року (рис. 1).

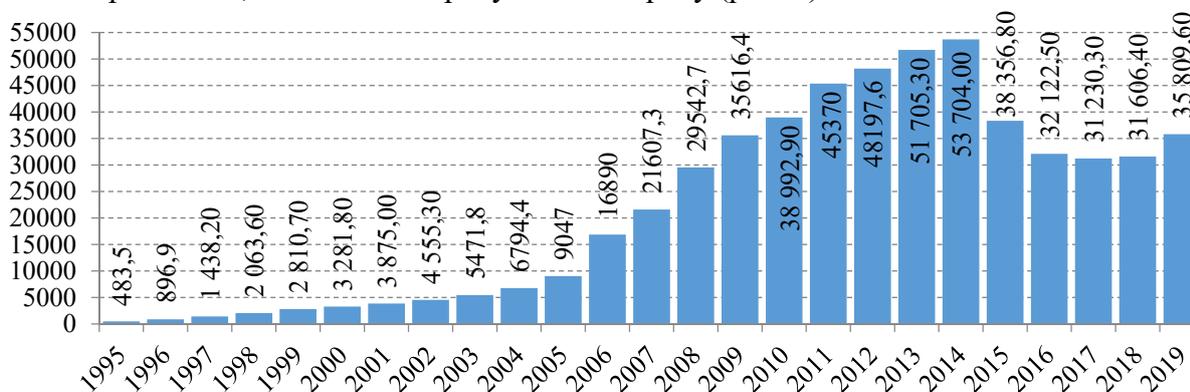

Рисунок 1 - Динаміка прямих іноземних інвестицій у 1995-2019 рр.
в економіку України, млн. дол. США [1]